

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An Lex humana potest præcipere actus internos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

lat, ut hanc potestatem habeat. Alioqui magna daretur subditis licentia Superiorum jussa abnuendi: quod multum obesset rectæ eorum gubernationi, & bono communi.

Q. 3. An Lex humana potest præcipere actus internos?

Resp. I. Lex humana potest præcipere actus internos necessarios, ut actus externi sint in tali specie morali, puta contractus, juramenti, Sacramenti, Orationis, &c. Ita *communiter*. Quia 1. Ecclesia habet potestatem præcipiendi actus externos, qui necessarii sunt, aut valdè expediunt ad rectam gubernationem, bonum commune Ecclesiæ, & cultum Dei convenientem. At actus externi in tali specie morali constituti, tales sunt. Ergo Ecclesia potest ejusmodi actus externos præcipere. Ergo potest etiam præcipere actus internos necessarios, ut illi actus externi sint in tali specie: nam qui potest præcipere aliquid, potest etiam præcipere id omne, sine quo illud esse nequit, alioqui non haberet veram, & efficacem potestatem illud præcipiendi. 2. Ecclesia potest præcipere Sacerdoti, ut verè sacrificet, baptizet, &c. Fidelibus, ut verè orent, contrahant, jurent, voveant, &c. Nam hi actus sunt necessarii, vel valdè expediunt ad bonum commune Ecclesiæ, cultumque in ea debitum.

tum. Ergo Ecclesia potest præcipere intentionem sacrificandi, laudandi Deum, orandi, se obligandi, jurandi, &c. cum sine hac intentione tales actus fieri nequeant.

3. Re ipsâ Ecclesia præcipit Confessionem Sacramentalem validam, ac proinde etiam dolorem internum ad illam requisitum, nam Alex. VII. damnavit hanc propos.

Qui facit Confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesie. Item Ecclesia præcipit promovendis ad Beneficia, & Gradus Theologicos, ut jurent se sincerò animò damnare quinque famosas propositiones in sensu doctrinæ Jansenii: cui præcepto non satisficit, nisi interiùs credant has propositiones hæreticas contineri quoad sensum in libro Jansenii, ut declaravit Clemens XI. in Bullâ *Vineam Domini Sabbatoth* recepta ab Ecclesia.

Resp. II. Ecclesia potest præcipere actus internos necessarios, ut actus externi sint boni, ac honesti. quia I. Ecclesia habet potestatem præcipiendi actus externos honestos. Nam hæc potestas multum expedit, imò necessaria est ad rectam Ecclesiæ gubernationem, ad cultum Religionis in Ecclesia debitum, & ad bonum animarum. Ergo potest etiam præcipere actus internos ad honestatem illorum necessarios, præsertim cum Ecclesiæ potestas sit spiritualis, & immediatè ordinata ad salutem animarum: Et verò sine hac potestate inanis,

ac nulla esset prior potestas. 2. Reipsa Ecclesia præcipit actus externos ut honestos: sic præcipit Communionem Paschalem honestam, ac religiosam; nam Innoc. XI. damnavit hanc propos. *Præcepto Communionis annua satisfit per sacrilegam Domini manducationem.* Item præcipit Beneficiatis, ut Officium *studiosè, & devotè* celebrent c. *dolentes de celebrat Miss.* & fidelibus auditionem sacri religiosam, & cum attentione interna: undè oppositum damnavit Clerus Gallican. An. 1700. Ecclesia autem dici non potest sibi attribuere potestatem aliquam, quam reipsa à Christo non acceperit; cum semper regatur à Spiritu Sancto, & sit *Columna, & firmamentum veritatis* 1. ad Tim. 3.

Resp. III. Ecclesia potest præcipere actus internos necessarios, ut actus externi sint honesti in tali specie honestatis, seu virtutis. Quia 1. Ecclesia potest præcipere actus internos necessarios, ut actus externi sint honesti, ac boni. Ergo etiam ut sint honesti tali honestate speciali. Quidni enim hoc æquè posset, ac illud, cum utrumque ad cultum Religionis conducatur, & communi Ecclesiæ bono expedire possit? 2. Ecclesia potest præcipere non solum, ut actus externus rectè fiat, sed etiam ut fiat propter talem finem bonum: sic in gravi necessitate, vel periculo communi Episcopi jejunia & preces fidelibus interdum

dum præcipiunt ad avertendam calamitatem publicam, obtinendam pacem, &c. Nec satisfacit tali præcepto, qui jejunit, vel orat ob alium finem licet bonum, cum non faciat id totum, quod præcipitur. Item 3. Reipsâ Ecclesia prohibet, ne actus externi fiant, aut omittantur propter talem finem malum, ut patet ex *Clementina I. De statu Monach.* Ubi excommunicatur Monachus Benedictinus, qui sine licentia Prælati se confert ad curiam animo accusandi Prælatum. Et ex *Clement. I. De heret.* Ubi excommunicantur Inquisitores, qui ex odio, vel amicitia, vel lucricupiditate omittunt contra justitiam, & conscientiam procedere contra aliquem in causa Fidei. Ergo Ecclesia vetare potest, ne actus aliqui fiant ex tali fine, ideoque sint inhonesti speciali inhonestate. Ergo etiam potest præcipere, ut actus externi fiant ex tali fine honesto, ideoque sint honesti tali specie honestatis: nam actus boni sumunt speciem à fine. Ergo Ecclesia potest præcipere actus internos necessarios, ut actus externi sint honesti in tali specie honestatis, seu virtutis.

Porro actus internus ad talem honestatem actus externi necessarius, quantum ad positionem, vel omissionem sui, potest sufficienter innotescere per positionem, vel omissionem actus externi, ad cujus honestatem requiritur: quia cum actu externo
unum

unum eundemque actum totalem constituit, ac proindeposito actu externo in talibus circumstantiis internus rationabiliter præsumitur poni, nisi sufficientia ad contrarium judicandum adsint indicia: omisso autem actu externo, internum omitti certò cognoscitur. Ideoque talis actus internus est sufficienter proportionatus legi humanæ etiam coactivæ.

Q. 4. *An Ecclesia potest præcipere, vel prohibere actus merè internos?*

Resp. Communis sententia negat. Sed afferunt glossa in c. *Cogitationis*. Dist. 1. de pœnit. Adrian. Major, Julius Clarus, Rosella, Albertin. Medina, Cardenas, la Croix, &c. Et probant 1. ex Matth. 28. *quacumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in cælo, &c.* quæ verba generalia sunt, & significant amplissimam potestatem à Christo Ecclesiæ concessam, quæ proinde limitari non debet ad actus externos. 2. Quia potestas Ecclesiæ est Spiritualis, & ordinatur immediatè ad salutem animarum, quæ pendet maximè ab actibus internis. Ergo extenditur etiam ad actus merè internos, cum sint materia proportionata fini potestatis Ecclesiasticæ: nam finis cujuslibet potestatis est mensura illius. 3. Ecclesia præcipit directè, & immediatè actus internos, sic c. *Vult. de*
be-